Enrollment No: ______________________ Exam Seat No:______________________

C. U. SHAH UNIVERSITY
Winter Examination-2021

Subject Name: Accounting & Finance - IV

Subject Code: 4CO04AFI2 **Branch: B.Com (Gujarati)**

Semester : 4 **Date : 20/10/2021** **Time : 11:00 To 02:00** **Marks : 70**

Instructions:
(1) Use of Programmable calculator & any other electronic instrument is prohibited.
(2) Instructions written on main answer book are strictly to be obeyed.
(3) Draw neat diagrams and figures (if necessary) at right places.
(4) Assume suitable data if needed.

Q-1 **Attempt the following questions:** **(14)**

a) પુન: વીમો આપનાર કંપની માટે પુન: વીમા વસૂલાત – 1

(a) આવકમાં ઘટાડો કરે (b) કોઈ અસર નથી

(c) આવકમાં વધારો કરે છે. (d)આપેલ માંથીએક પણ નહિં

b) નીચેનાં પૈકી ક્યું વિધાન સાચું છે? 1

(a) આધુનિક ધંધામાં રોકડ પર માલનું વેચાણ કરવું એ સૌથી મહત્ત્વનું પરિબળ છે.

(b) આધુનિક ધંધામાં શાખ પર માલનું વેચાણ કરવું એ સૌથી મહત્ત્વનું પરિબળ છે.

(c) આધુનિક ધંધામાં રોકડ અને શાખ પર માલનું વેચાણ કરવુંએ સૌથી મહત્ત્વનું પરિબળ છે.

(d) આધુનિક ધંધામાં ઉઘરાણીની નિતીએ સૌથી મહત્ત્વનું પરિબળ છે.

c) .... ધંધામાં સૌથી મહત્ત્વની મિલકત છે. 1

(a) રોકડ (b) સ્ટોક (c) બેંક ઓવરડ્રાફ્ટ (d) મશીનરી

d) નાદારની પત્નીની લોન નીચે મૂજબ ચૂકવાય છે. 1

(a) સૌ પ્રથમ ચૂકવી દેવામાં આવે છે.

(b) પસંદગીના લેણદાર તરીકે ચૂકવવામાં આવે છે.

(c) ન ચૂકવવું પડે તેવું દેવું ગણાય છે.

(d) સ્ત્રીધનમાંથી આપેલી લોન બિનસલામત લેણદાર તરીકે ચૂકવાય છે.

e) નફા - નુકસાનની પોલિસી નીચેનું નુકસાન ભરપાઈ કરવાની બાયંધરી આપે છે? 1

(a) મૂડીનુકસાન (b) મહેસૂલીનુકસાન

(c) અંદાજીનુકસાન (d) એક પણ નહિં

f) મ્યુનિસિપાલ કોર્પોરેશનના બાકી કરવેરાની રકમ રૂ. 2000નો સમાવેશ ક્યા પ્રકારના 1

લેણદારોમાં થશે?

(a) બિનસલામત (b) પસંદગીના

(c) અપૂર્ણ સલામત (d) સંપૂર્ણ સલામત

g) નીચેના પૈકી કયું પ્રીમિયમ વીમા કંપની માટે ખર્ચ છે? 1

(a) ધંધા પરનું (b) આપેલ પુન: વીમા પરનું

(c) સ્વીકારેલ પુન:વીમા પરનું (d) આપેલ માંથી એક પણ નહિં

h) દાવાનીરકમ = નાશ પામેલ માલ ×........../ આખર સ્ટોક 1

(a) બચાવેલ માલ (b) વીમા પોલીસીની રકમ (c) ખરીદી (d) વેચાણ

i) ઈન્વેન્ટરી સંચાલન એટલે જ 1

(a) કુશળ વહીવટી સંચાલન (b) માનવ સંચાલન

(c) કુશળ નાણાકીય સંચાલન (d) એક પણ નહિં

j) વીમા કંપનીઓ માટે કઇ સ્વતંત્ર નિયમનકારી બોડીની રચના કરવામાં આવી છે? 1

(a) IRDA (b) TRAI (c) RBI (d)TRBI

k) દરિયાઇ વીમાના ધંધામાં ચોખ્ખા પ્રીમીયમની આવકના કેટલા ટકા જેટલું બાકી જોખમ માટેનું અનામત રાખવામાં આવે છે? 1

(a) 70% (b) 60% (c) 80% (d) 100%

l) લિસ્ટ – D 1

(a) પસંદગીના લેણદારો (b) લેણીહૂંડી (c) મિલકતો (d) મૂડીતૂટ

m) પ્રોવિન્શિયલ ઈન્સોલ્વન્સી ઍક્ટ હેઠળ નિમાતા અધિકારીને શું કહેવાય છે? 1

(a) એસાઈની (b) મેનેજર (c) ડિરેક્ટર (d) રિસીવર

n) રોકડનું આયોજન કરવાની અને તેના ઉપયોગ પર અંકુશ રાખવાની પધ્ધતિ એટલે... 1

(a) અંદાજપત્ર (b) રોકડ આયોજન

(c) પૂર્વાનૂમાન (d) કમાણીનીપધ્ધતિ

Attempt any four questions from Q-2 to Q-8

Q-2 **Attempt all questions** **(14)**

(A) વીમાનો અર્થ આપી, સ્વીકારેલ અને આપેલ પુન: વીમો સમજાવો **7**

(B) ટૂંક નોંધ લખો: બિનસલામત લેણદારો અને પ્રેફરેન્સિયલ લેણદારો. **7**

Q-3 **Attempt all questions** **(14)**

શ્રી ધોનીએ તા. 31-03-2020ના રોજ નાદારીની અરજી કરી ત્યારે તેની સ્થિતિ નીચે મુજબની હતી: 14

1) **લેણદારો:**

બિનસલામત લેણદારો – રૂ. 85,500 પસંદગીના લેણદારો રૂ. – રૂ. 4,500

મકાન પર પ્રથમ ગીરો લોન – રૂ. 13,500 મકાન પર બીજી ગીરો લોન – રૂ. 31,500

2) નકારાયેલ હૂંડી રૂ. 1,800ની છે.

3) નાદારની પત્નીની લોન રૂ. 4,500 છે. 60% રકમ તેણીએ સ્ત્રીધનમાંથી આપેલ છે.

4) રાણા કપૂરે 1-05-2019ના રોજ પોતાના મિત્રને 22,500ની કિંમતનું ધંધાનું વાહન બક્ષિસ આપેલ છે. તા. 31-03-2020ના રોજ તેની કિંમત રૂ. 5,000 છે.

5) રિસીવરનો ખર્ચ રૂ. 2,250 છે.

6) ત્રણ વર્ષ પહેલા રાણા કપૂરે રૂ. 45,000ની મૂડીથી ધંધો શરૂ કર્યો.
આ મૂડી પર વાર્ષિક 12% લેખે વ્યાજ ગણવાનું છે.
પ્રથમ બે વર્ષનો કુલ નફો રૂ. 45,000 છે. જ્યારે ત્રીજા વર્ષની ખોટ રૂ. 28,000 છે. તેનો કુલ ઉપાડ રૂ. 29,000 છે.

7) મિલકતો	ચોપડા કિંમત રૂ.	ઉપજ કિંમત રૂ.
મકાન	67,500	31,500
મશીનરી	36,000	22,500
સ્ટોક	18,000	13,500
દેવાદારો	22,500	13,500
લેણીહૂંડી	3,600	3,600
રોકડ બેંક	4,500	4,500
અન્ય	36,000	9,000

ઉપરની વિગતો પરથી સ્થિતિ દર્શક નિવેદન અને તૂટ ખાતું તૈયાર કરો.

Q-4 Attempt all questions **(14)**

(A) કાલ્પનિક આંકડાઓ સાથે આગના દાવાનું પત્રક તૈયાર કરો, સરેરાશ કલમ સમજાવો. **7**

(B) રોકડ અંદાજપત્રના લાભ અને મુશ્કેલીઓ સમજાવો. **7**

Q-5 Attempt all questions **(14)**

(A) મેક્સ ની દુકાનમાં તા. 22-10-2019ના રોજ આગ લાગી, જેને કારણે માલનો સ્ટોક નાશ પામ્યો. વીમા કંપની સમક્ષ દાવો મૂકવા માટે આગના દાવાનું પત્રક તૈયાર કરો. **7**

2018ના વર્ષ માટે શરૂઆતનો સ્ટૉક, છેવટનો સ્ટૉક, ખરીદી અને વેચાણ અનુક્રમે રૂ. 9,000; રૂ. 18,000; રૂ. 55,000 અને 60,000 હતા. તા. 1-1-2019 થી 22-10-2019 સુધી ખરીદી અને વેચાણ અનુક્રમે રૂ. 34,827 અને રૂ. 49,600 હતાં.

1) 1-10-2019ના રોજ રૂ. 1,000ની પડતર કિંમતનો માલ નમૂના તરીકે વહેંચ્યો હતો. તે જ દિવસે રૂ. 500ની પડતર કિંમતનો માલ અંગત વપરાશ માટે લીધો હતો અને રૂ. 627ની પડતર કિંમતનો માલ બિહાર ભૂકંપ રાહત ફંડમાં આપ્યો હતો. આ વ્યવહારોની ચોપડે નોંધ થઈ નથી.

2) આગમાં બચાવેલ માલની પડતર રૂ. 3,200 હતી.

3) આગ બુઝાવાનો ખર્ચ રૂ. 1,000 થયો હતો.

4) તા. 1-1-2019 થી 20-5-2019 ના સમય દરમિયાન પેઢીના ક્લાર્કે દર અઠવાડિયે રોકડ

વેચાણમાંથી રૂ. 20 ની ઉચાપત કરી હતી, જેની ચોપડે નોંધ થઈ નથી.

5) પેઢીમાં સ્ટોક પડતર કિંમત કરતાં 10% ઓછે આંકવાની પ્રથા હતી.

(B) મસ્તી ટ્રેડર્સના ધંધાના સ્થળે તા. 1-5-2020ના રોજ આગ લાગવાથી ત્રણ માસ માટે ધંધો ખોરવાઈ જાય છે. નીચેની માહીતી પરથી નફાના નુકસાન અંગે દાવાની રકમ નક્કી કરો. **7**

1) 31-12-2019ના રોજ પૂરા થતાં વર્ષની માહિતી :

વેચાણ – રૂ. 5,00,000, ચોખ્ખી ખોટ – રૂ. 40,000, કુલ સ્થાયી ખર્ચ રૂ. 80,000(જે પૈકી રૂ 20,000ના ખર્ચાનો વીમો લીધેલ નથી.)

2) તા. 1-5-2019 થી 31-7-2019 સુધીનું વેચાણ રૂ. 1,60,000.

3) તા. 1-5-2020 થી 31-7-2020 સુધીના બાયંધરી સમયનું વેચાણ રૂ. 25,000.

4) તા. 30-4-2020ના રોજ પૂરા થતાં વર્ષનું વેચાણ રૂ. 6,00,000

5) વીમા પોલિસીની રકમ રૂ. 1,20,000.

Q-6 **Attempt all questions** **(14)**

(A) લેણાંમાં રોકાણનું કદ નક્કી કરતાં પરિબળો ચર્ચો. **7**

(B) ઈન્વેન્ટરીનાં સ્વરૂપો જણાવી, ઈન્વેન્ટરી રાખવાની જરૂરિયાત સમજાવો **7**

Q-7 **Attempt all questions** **(14)**

ખુશી ઈન્સ્યુરન્સ લિ. તા. 31-03-2020ના રોજ પૂરા થતાં વર્ષ માટે આગના વીમાના ધંધા માટે નીચે પ્રમાણેની માહિતી આપે છે. **14**

વિગત	રૂ.
સીધા ધંધા પરનું પ્રીમિયમ	3,75,000
સ્વીકારેલ પુન: વીમા પર પ્રીમિયમ	8,125
આપેલ પુન: વીમા પ્રીમિયમ	3,750
ચૂકવેલ દાવા	1,62,500
ચૂકવવાના બાકી દાવા:	
31-03-19ના રોજ	15,000
31-03-20ના રોજ	20,000
સીધા ધંધા પર કમિશન	41,750
સ્વીકારેલ પુન: વીમા પર કમિશન	12,250
આપેલ પુન: વીમા પર કમિશન	16,250
આગ બુઝાવવાનો ખર્ચ	4,500

પુન: વીમા વસૂલાત	3,375
વ્યાજ અને ડિવિડન્ડ	23,750
31-03-2019ના રોજનું બાકી જોખમનું અનામત	87,500
બાકી જોખમ માટે વધારાનું અનામત	15,000
વહીવટી ખર્ચ	25,500

વધારાની માહિતી: 1) બાકી જોખમ સામેનું અનામત આગના વીમા પર 50% રાખવાનું છે.

2) વધારનું અનામત મળેલ ચોખ્ખા પ્રિમીયમના 10% રાખવાનું છે.

આગના વિભાગ માટે મહેસૂલી ખાતું તૈયાર કરો

Q-8 **Attempt all questions** **(14)**

(A) તા. 16-08-2020ના રોજ આગ લાગવાથી શ્રી અનફોર્ચ્યુનનું ગોડાઉન નાશ પામ્યું અને રૂ. 20,000નો માલ બચાવી લેવામાં આવ્યો. નીચે આપેલી માહિતી પરથી કંપની સમક્ષ નોંધવાના દાવાની રકમ શોધો. **7**

1) તા. 1-1-2020ના રોજ સ્ટૉકની કિંમત - રૂ. 25,000

2) તા. 1-1-2020 થી 15-08-2020 સુધીની વિગતો:

ખરીદી – રૂ. 2,25,000 મજૂરી – રૂ. 10,000 વેચાણ – રૂ. 2,10,000

3) પોલિસીની રકમ રૂ. – 46,000

પાછલાં ત્રણ વર્ષનાં વેચાણ અને કાચા નફાની વિગતો નીચે મુજબ છે:

વર્ષ	**વેચાણ**	**કાચો નફો**
2017	રૂ. 2,00,000	રૂ. 40,000
2018	રૂ. 3,00,000	રૂ. 75,000
2019	રૂ. 4,00,000	રૂ. 60,000

(B) સુપર ફૂડસના કારખાનામાં તા. 31-08-2019ના રોજ આગ લાગી, બધોજ માલ બળી ગયો. તેણે રૂ. 2,70,000ની વીમા પોલિસી લીધી હતી. નીચેની માહિતીને આધારે વીમાના દાવાની રકમ નક્કી કરો. **7**

વર્ષ 2019ના: -

વેચાણમાં વર્ષ 2018ના ચોખ્ખા વેચાણથી 25% અને ખરીદીમાં 20%નો વધારો થયો છે.

વેચાણ પરત અને ખરીદ પરત નથી.

વર્ષ 2019 માટે કાચા નફાનો દર અગાઉના ત્રણ વર્ષના કાચા નફાની સરેરાશ મુજબ ગણવાનો છે.

વિગત	વર્ષ			
	2016	2017	2018	2019
શરૂનો સ્ટોક	37,500	60,000	97,500	1,20,000
વેચાણ	7,50,000	9,75,000	10,80,000	
ખરીદી	5,25,000	5,85,000	9,15,000	
ખરીદી પરત	15,000	18,000	13,500	
વેચાણ પરત	10,500	4,500	7,500	